

IV. 46 Vasištha nabádá Rámu k životu v poznání.

VASIŠTHA pokračoval: Jestliže člověk pochopí, že jeho majetek, žena, děti i celý vesmír nejsou nic jiného než přelud vytvořený myslí, pak netruchlí, když je ztratí, ani není nadšen, když se jim daří. Necítit nadšení, když se daří, je naopak v pořádku, neboť úspěch může v člověku posílit nevědomost. To, co u hlupáka vede k touze a lpění, vede u moudrého člověka k nezaujatosti a neutrálnosti.

Přirozeností moudrého člověka je netoužit po zážitcích, jichž dosáhnout vyžaduje úsilí, ale zakoušet to, co již samo přišlo. Je-li člověk jakýmkoli prostředky schopen zbavit mysl touhy po smyslovém potěšení, je zachráněn před utonutím v oceánu iluzí. Kdo v sobě uskutečnil jednotu s celým vesmírem a povznesl se nad touhu něco vlastnit i něco odmítat, nepodlehne iluzi.

Ó Rámo, dojde uskutečnění Já neboli neomezeného Vědomí, které prostupuje vším a překračuje skutečné i neskutečné. Nelpi na ničem uvnitř ani vně a nic z toho neodmítej. Mudrc, který se ustálil v takovém Sebepoznání, je osvobozen od zkreslování, podmíněností mysli a omezování sama sebe. Je jako obloha či prostor, které zůstávají neposkvrněné bez ohledu na to, co se v nich odehrává.

Nedovol své mysli zakoušet pocit „to je mé“ vzhledem k žádnému objektu smyslů. Pak ať budeš činný nebo nečinný, neupadneš do osidel nevědomosti. Pokud tvé srdce nebude vnímat smyslové potěšení jako přitažlivé a žádoucí, pak jsi poznal vše, co mělo být poznáno, a jsi osvobozen od koloběhu zrození a smrti. Koho nepřitahuje potěšení světa ani nebe, ať už má či nemá vědomí těla, ten je osvobozen, i kdyby po takovém osvobození netoužil ani o ně neusiloval.

Ó Rámo, v oceánu nevědomosti podmíněné mysli je před utonutím zachráněn jen ten, kdo našel člun Sebepoznání. Kdo jej nenalezl, ten utone. S inteligencí ostrou jako břitva proto zkoumej podstatu Já a ustáli se v Sebepoznání.

Žij, jako žije mudrc neboli člověk poznání, který zná neomezené Vědomí i projevený svět, a proto činnost ve světě neodmítá ani po ni netouží. I ty, Rámo, jsi dosáhl poznání Já a spočíváš v klidu a míru.